

Programma / Programme winter 2014/2015

Naoya Ikegami
Kazuo Ohno, premiere 'Admiring La Argentina'
/ Tokyo 1977
courtesy Naoya Ikegami and sprout-curation

hm huis marseille
museum
voor fotografie

'I was astonished by the strong emotional energy coming out from Ohno's body, which required me to use all my energy to photograph him.'

[Naoya Ikegami on photographing Kazuo Ohno]

Naoya Ikegami Kazuo Ohno in 'My Mother' / 1980
courtesy Naoya Ikegami & sprout-curation

'The essence of my dance finds its foundation in the research getting under way with butoh. I concentrate on questioning my inner landscape to create a "space-time" that is all mine. The audience are invited to share an intimate experiment.'

Camille Mutel
Symphonie pour une dissolution
Performance / 2008 (© Paolo Porto)

Camille Mutel 'De dans is lijfelijk. In de representatie van het lichaam waaraan ik me niet kan onttrekken, dragen de dans, de muziek en het licht een diepte bij die een metamorfose teweegbrengt, die tegensprekt, verdraait, versterkt, speelt en het 'arbitraire' van het beeld vaak bevrucht.'

Camille Mutel 'Dance is corporeal. In the representation of the body, from which I cannot withdraw, dance, music and light impart a depth that brings about a metamorphosis, that contradicts, distorts, amplifies, plays, and often inquires into the 'arbitrary' nature of the image.'

13.12.2014 / 8.3.2015
Dancing Light
let it move you ...

Met werk van / With work by:
Pilar Albarracín / Doa Aly /
Valérie Belin / Marco van
Duyvendijk / Naoya Ikegami
/ Vicente Escudero / Lukas
Felzmann / Craigie Horsfield
/ Johan van der Keuken /
Gilles Larrain / Elad Lassry
/ David Michalek / Xavier
Miserachs / Lisette Model /
Isabel Muñoz / Paolo Porto
Pedro Romero & Israel Galván
/ Guido van der Werve /
e.a./ a.o.

Dancing Light

Een foto is een foto. En een dans is een dans. Stilstand versus beweging. In eerste instantie lijken die twee kunstvormen totaal verschillend. Maar de tentoonstelling 'Dancing Light', vanaf 13 december te zien in alle zalen van het verdubbelde Huis Marseille, bewijst het tegendeel. Fotografie en zeker ook film en video blijken bij uitstek geschikt om de kenmerkende emotie en vervoering – de 'oerkracht van de dans' – in een 'nieuw licht' te laten zien.

Dancing Light

A photograph is a photograph, and a dance is a dance: stillness versus movement. At first sight these two art forms might seem to be poles apart, but the exhibition *Dancing Light*, open from 13 December throughout the newly double-sized Huis Marseille, proves the opposite. Along with film and video, photography turns out to be an ideal way to illuminate the characteristic emotionality and transport of dance – its 'primal power' to move us.

To unravel the mystery at the heart of dance the exhibition takes inspiration from Flamenco and its concept of *duende*, that intangible and ineffable moment of rapture when the chemistry between flamenco musicians, dancers and audience bubbles up and overwhelms everyone. *Duende* (literally 'elf' or 'spirit') is an untranslatable concept, a mysterious force that is manifested in the combination of certain sounds, words and gestures. *Dancing Light* captures the raw expression of flamenco in photography and in moving images: from the flamenco legend Vicente Escudero, who used film in the early 20th century to establish

Guido van der Werve
Nummer twee, Just because
I'm standing here doesn't
mean I want to [video]
/ 2003
Courtesy of Monitor Gallery
Rome, Gallery Juliette Jongma
Amsterdam, Marc Foux
Los Angeles, Luhring Augustine,
New York. Image by Ben Geraerts

Guido van der Werve 'voert ons mee in de verbeeldingswereld van Chopin waar een aantal tutus's door het banale décor van een doorsnee stadje trillen. Middelmaticiteit verandert in schoonheid van gebaar en de oefening. De absurditeit van het bestaan wordt uitvergroot'

'Rauwe expressie
gevangen in fotografie en
in bewegende beelden'
/ 'Raw expression
captured in photography
and moving images'

Antoñita la Singla / 1962
courtesy MACBA Collection / MACBA foundation

Flamenco vormt een rode draad bij het ontrafelen van de kern van de dans: de beleving van 'duende'. Dat ongrijpbare en onuitsprekelijke moment van betovering wanneer in de flamenco de chemie tussen de artiesten onderling en het publiek opborrelt, overweldigd en meesleept. Duende (letterlijk 'elf' of 'geest') is een onvertaalbaar begrip. Het is een mysterieuze kracht die zich manifesteert door het samenspel van bepaalde klanken, woorden en gebaren. In 'Dancing Light'

a dialogue with modern art, to the extremely individual dance expression of the flamenco dancer Antoñita la Singla, born deaf-mute, whose unique energy was captured in the early 1960s by the photographer Xavier Miserachs. From contemporary artworks born of the collaboration between the dancer Israel Galván and his artistic director Pedro Romero, to the work of the artist Pilar Albarracín, who interprets her Spanish flamenco legacy in an entirely personal way. It is, of course, true that once a dance is over its momentum vanishes; but a photo or video not only fixes our original experience, it also independently adds something to our memory.

The photographer Naoya Ikegami documented every performance by the legendary butoh dancer Kazuo Ohno from 1977: 'I was astonished by the strong emotional energy coming out from Ohno's body, which required me to use all of my energy to photograph him.' Kazuo Ohno in turn had been so moved by a performance of the Spanish dancer Antonia Mercé y Lucque (La Argentina) that she became the inspiration for his famous piece

Guido van der Werve 'transports us into the world of Chopin's imagination, in which tutus quiver through the banal décor of a suburban street. Mediocrity becomes the beauty of gesture and of exercise. The absurdity of existence is magnified.' [Marie Frampiere]

wordt de rauwe expressie van de flamenco gevangen in fotografie en in bewegende beelden. Van flamencolegende Vicente Escudero die aan het begin van de twintigste eeuw op film een dialoog met de moderne kunst tot stand bracht, tot de hoogst individuele dansuitdrukking van de doofstom geboren flamencodanseres Antoñita la Singla, die begin jaren zestig in al haar kracht door fotograaf Xavier Miserachs werd vastgelegd. Met hedendaagse kunstwerken die voortkomen uit de samenwerking tussen danser Israel Galván en zijn artistiek leider Pedro Romero tot het werk van kunstenaar Pilar Albarracín, die haar Spaanse flamenco-erfgoed op geheel eigen wijze interpreteert. Het is een gegeven dat als een dans eenmaal voorbij is, het momentum nooit kan worden herhaald. Maar de foto of video heeft de oorspronkelijke beleving niet alleen vastgelegd, het voegt ook zelfstandig iets toe aan de herinnering.

Fotograaf Naoya Ikegami fotografeerde sinds 1977 alle optredens van Butoh legenda Kazuo Ohno: 'I was astonished by the strong emotional energy coming out from Ohno's body which required me to use all of my energy to photograph him.' Op zijn beurt was Kazuo Ohno zo geraakt door een optreden van de Spaanse danseres Antonia Mercé y Lucque (La Argentina), dat ze de inspiratie vormde voor zijn beroemde voorstelling 'Admiring La Argentina' die hij opvoerde tot zijn dood in 2010. Ikegami's foto's houden de ontroerende momenten uit de voorstellingen van de bejaarde Ohno, verkleed als 'La Argentina', voor eeuwig vast, en hebben door hun kracht en expressie hun eigen roem vergaard.

In 'Dancing Light' wordt de 'zwarte ondertoon' – karakteristiek voor flamenco en butoh – die ogenschijnlijk onverengbare tegengestelden zoals blijdschap en droefenis of hoop en doodszucht met elkaar verbindt – in verband gebracht met de meest uiteenlopende manifestaties van fotografie en dans. Er zijn parallellen met de oerkracht uit de natuur: vogelzwermen van Lukas Felzmann, 'found choreography' in de straten van New York door Lisette Model, handbewegingen als de vleugels van een vogel in foto's van Miserachs en Isabel Muñoz, en in de veelvuldige, tegelijkertijd merkwuurige aanwezigheid van het 'dansen met dieren'. Ook is

'Admiring La Argentina', which he performed until his death in 2010. Ikegami's photographs have captured forever deeply poignant moments from performances by the ageing Ohno dressed as 'La Argentina', and the power and expressiveness of these photographs have earned them a fame of their own.

In *Dancing Light* the 'dark undertone' that is characteristic of both flamenco and butoh, and which unites seemingly incompatible opposites such as joy and sorrow or hope and despondency, is linked to many different manifestations of both photography and dance. Parallels are drawn with the primal forces of nature: flocks of birds by Lukas Felzmann, 'found choreography' in the streets of New York by Lisette Model, birdwing hand movements in photographs by Miserachs and Isabel Muñoz, the surprisingly frequent presence of 'dancing with animals', and the spontaneous eruption of dancing in the street, as in the 14th of July celebrations in Paris in the 1950s immortalized by the Dutch cinematographer Johan van der Keuken.

Choreography is used to define and prescribe dance movements, but in fashion photography it is used to make poses more natural. *Dancing Light* shows how stiff the corset of classical ballet can be, in a poignant and inadvertently comic work, full of awkward movements and flailing limbs, by Doa Aly, who subjects her untrained body to 48 ballet lessons. The fluidity of the movement of trained dancers is analyzed in ultra-slow motion in David Michalek's *Slow dancing*. Guido van der Werve's video *Nummer twee* links classical ballet with a staging of death and hope, and in *Untitled (Ghost)* by Elad Lassry the spirit of the dance is almost literally personified. Choreography is the beating heart of these artworks, the rhythm of – and the vehicle for – works inspired by dance.

The exhibition *Dancing Light / let it move you...* is on display from 13 December 2014 till 8 March 2015 in all galleries of the newly double-sized Huis Marseille. Dance performances will be given during the exhibition, as well as at its opening, in collaboration with the Flamenco Biennial.

www.huismarseille.nl

er de spontane eruptie van het dansen op straat, zoals dat op de 14e juli in Parijs in de jaren vijftig door de Nederlandse cineast Johan van der Keuken werd vastgelegd.

Choreografie wordt gebruikt als middel om danspassen te kunnen vastleggen en voorschrijven, maar in modiefotografie juist om poses natuurlijker te maken. In 'Dancing Light' wordt getoond hoe dwingend het korset van klassiek ballet kan zijn, in een schrijnend – en tegelijkertijd onbedoeld komisch – werk vol hoekige bewegingen en rondzwaaiende ledematen van Doa Aly, die haar ongetrainde lichaam 48 balletlessen laat ondergaan. Waar het vloeiende van de bewegingen van geoeffende dansers vandaankomt, wordt in slow motion geanalyseerd in David Michalek's *Slow dancing*. Guido van der Werve's video 'Nummer twee' verbindt klassiek ballet met een encensering van dood en hoop, en in 'Untitled (Ghost)' van Elad Lassry wordt de geest van de dans bijna letterlijk gepersonifieerd. Choreografie is het kloppend hart van deze kunstwerken, het ritme van en voertuig voor werken die geïnspireerd zijn door dans.

'Dancing Light / let it move you...' is van 13.12.2014 tot 8.3.2015 te zien in alle zalen van het verdubbelde Huis Marseille. In samenwerking met de Flamenco Biennale zullen bij de opening en tijdens de tentoonstelling optredens worden georganiseerd.

www.huismarseille.nl
www.flamencobiennale.nl

Activiteiten

Tijdens de tentoonstelling is er sprake van samenwerking met diverse (culturele) instellingen, zoals de Flamenco Biennale en het Volkshotel. Zie voor het activiteitenprogramma:

www.huismarseille.nl

Special activities

A variety of special activities will take place during the exhibition, organized in conjunction with cultural organizations including the Flamenco Biennial and the Volkshotel. For the full programme see:

www.huismarseille.nl

flamenco
biennale

Israel Galván / © Felix Vazquez

Danser Israel Galván: My mother danced in flamenco venues in Seville until the seventh month of her pregnancy. She was pregnant with me. I was inside. I grew up dancing with my parents and I developed an almost religious aspect towards flamenco [...] As a dancer I inherited the idea of killing the audience to avoid them killing me.'

hm huis marseille
museum
voor fotografie

huis marseille museum for photography
Keizersgracht 401 / 1016 EK Amsterdam
T 020 531 89 89 / www.huismarseille.nl
open: di–zo, 11–18 uur / tue–sun, 11 am–6 pm

16.1.2015 / 3.2.2015
Flamenco Biennale
Nederland

Amsterdam / Rotterdam / Den Haag
/ Utrecht / Eindhoven

De Flamenco Biennale Nederland brengt in januari 2015 met een feestelijke lustrumeditie de internationale hedendaagse flamencotop naar Nederland. Het tweejaarlijkse toonaangevende muziek- en dansfestival toont voor de vijfde keer de nieuwste ontwikkelingen in de flamenco, en presenteert eigenzinnige makers, grote sterren en jong talent. Met dans optredens door onder andere Belén Maya, Israel Galván, Andrés Marín, Kader Attou, Divana Ensemble, Cia Estévez / Paños / Ruz, en muziek optredens door Rosario La Tremendita, Mohammad Motamedi, Kayan Kalhor, Renaud Garcia-Fons, José Manuel Cañizares, Christianne Stotijn. De ruim veertig dansvoorstellingen en concerten worden omlijst door een uitgebreid randprogramma van masterclasses, workshops, lezingen, de tentoonstelling in Huis Marseille, een vertaalwedstrijd, filmprogramma, participaties, kinder- en jeugdvoorstellingen en afterparties.

In January 2015 a special anniversary edition of the Dutch Flamenco Biennial will be bringing today's international flamenco stars to the Netherlands. Held every two years, the fifth edition of this leading music and dance festival will showcase the latest developments in flamenco and present original dancemakers, established stars, and young talent. Dance performances will be given by Belén Maya, Israel Galván, Andrés Marín, Kader Attou, Divana Ensemble, Cia Estévez / Paños / Ruz and others, and there will be music concerts by Rosario La Tremendita, Mohammad Motamedi, Kayan Kalhor, Renaud Garcia-Fons, José Manuel Cañizares, and Christianne Stotijn. Over 40 dance performances and concerts form part of a comprehensive programme of master-classes, workshops, lectures, the exhibition in Huis Marseille, a translation competition, a film programme, participations, concerts for children and youngsters, and afterparties.

www.flamencobiennale.nl

Informatie

Voor actuele informatie over het tentoonstellingsprogramma, publieksactiviteiten (rondlezingen en workshops), de collectie, de biënnale, theek en de vernieuwde museumwinkel zie: www.huismarseille.nl.

Toegang
€ 8
€ 4: studenten / 65+ / >8 personen
/ CJP / Stadspas / Rembrandtpas
Gratis: kinderen tot 18 jaar / Museumkaart / 1 Amsterdam Card / 1com.
Deelnemer *We Are Public*: www.go-public.nl

Openingstijden
Dinsdag t/m zondag, 11-18 uur
Gesloten op: maandagen, 27 april, 25 december, 1 januari. Wel geopend op alle overige feestdagen, inclusief maandag 2e Paasdag en maandag 2e Pinksterdag.

Route
Openbaar vervoer: tram 1, 2 en 5, halte Leidsestraat / Keizersgracht
Parkeren: Europarking (Marnixstraat), Byzantium (Tesselschadestraat)

Nieuwsbrief
Op de hoogte blijven van onze activiteiten? Abonneer u via onze website op de nieuwsbrief!

U ontvangt dan regelmatig berichten via e-mail, zoals het tentoonstellingsprogramma, uitnodigingen voor openingen en informatie over speciale evenementen.

Ontwerp./Design:
Michaël Snitker, Amsterdam
Druk./Printing:
Oranje van Loon, Den Haag
Font: Massilia [© Huis Marseille]

Translation: Ralph de Rijke
© Copyright 2014 Huis Marseille, Amsterdam
Betreffende fotografen / Photographers concerned

21.12.2014
Fotoboeken-
marathon
/ Photo Book
Marathon

Op zondag 21 december 2014 wordt de zevende editie van de fotoboekenmarathon georganiseerd. De dag van het fotoboek: tafels vol met interessante binnen- en buitenlandse edities, interviews met fotografen en publieke discussie. Bij deze editie staat de verzamelaarswaarde van het fotoboek centraal. Wat maakt sommige fotoboeken tot een collector's item en andere niet?

The seventh edition of the Huis Marseille Photo Book Marathon will be held on Sunday 21 December 2014. The day is devoted entirely to photo books: tables loaded with interesting Dutch and foreign editions, interviews with photographers, and open-floor discussions. This edition of the Marathon takes a special look at the collection value of photo books. What makes some photo books, but not others, collector's items?

www.huismarseille.nl

Johan van der Keuken [1933–2001]
 'People chatter, peripheral extras become leading players, a man with a ladder walks across the frame, a car drives around the corner. Some start to dance, while others look on from

the sidelines. We see girlfriends dancing together, older couples and children, too. Chance passers-by become new dancing pairs.'
 Noshka van der Lely on Johan van der Keuken's *Quatorze Juillet* [14 July 1958]

Johan van der Keuken
Quatorze Juillet 1958
 © Van der Lely & Van Zoetendaal

Isabel Muñoz
La mano de Camboya
 [Danza Khmer] / 1996
 © Isabel Muñoz

Valérie Betin
Untitled / 2007
 courtesy Galerie Nathalie Obadia, Paris

'The dancer herself is a fantastic figure. This artificial quality of the models, which stems from what they do, from their performance, is also related to a new phenomenon in my work, which is a kind of artificiality of the image itself.' [Valérie Betin]

Omayra Amaya

David Michalek [1967, San Francisco]
 'I think that so much of what has impacted my life and my work is being married to a dancer. I'm not a dancer, I'm not a dance artist. But I've been immersed in the world of dance for 15 years now. I've become fascinated by, and

I'm in love with, what dancers do, who they are...'
 'This experience was uniquely special [...] to have all of these amazing dancers from so many different places from the globe [...] it was extraordinary to watch that, and to be around the energy of that...'

Alexandra Beller

Dwana Smallwood

Doa Aty
'48 Ballet Classes [video] / 2005

Doa Aty
'48 Ballet Classes was an attempt to explore my own physical capabilities and limits, while I truly (and naïvely) aspired to become a dancer. I recalled ballet from childhood as the ultimate image of beauty, perfection, and unleashed potential. Over three months, I was barely able to copy the extreme new movements, and my performance remained a distortion of real ballet, or even the flawless performance of Russian-trained Sonia Sarkis.'

Elad Lassry
Untitled (Ghost) / 2011
 35mm film, silent
 17:47 minutes
 Courtesy of the artist and David Kordansky Gallery, Los Angeles, CA

Elad Lassry
'Untitled (Ghost), 2011 features a group of dancers in monochrome costumes, moving in what Lassry describes as a 'haunted house-cum-performers stage'

David Michalek
Slow Dancing / 2007
 Hyper-slow-motion video, 45 dancers
 [order wie / including Karole Armitage, Bill Shannon, Trisha Brown, Alexandra Beller, Benny Ninja, Wendy Whelan, and Herman Cornejo]

Wendy Whelan

Shen Wei

Roxane Butterfly

Bill Shannon

Trisha Brown

Jeremy Wade

William Forsythe

Nejla Y. Vatkan

'Dance lets me capture the lines and movements of the human body; it allows me to talk about different cultures and express feelings that cross all borders.'

[Isabel Muñoz]